

ارزیابی اثرات اقتصادی و اجتماعی استقرار صنایع بر توسعه روستایی پیرامونی در شرکتهای سرب و روی انگوران

زلیخا نادرخانی*^۱ و سیداسکندر صیدائی^۲

تاریخ پذیرش: ۲۸ بهمن ۱۳۹۸

تاریخ دریافت: ۳ آذر ۱۳۹۸

چکیده

ایجاد صنعت در مکان‌های روستایی که پتانسیل آن را دارا می‌باشند، می‌تواند بهترین استراتژی برای توانمندسازی مناطق روستایی محسوب شود. صنعت از طریق ایجاد اشتغال، درآمدزایی و رفاه باعث توسعه مناطق روستایی می‌شود. بخش انگوران بخاطر داشتن بزرگ‌ترین و غنی‌ترین معدن سرب و روی خاورمیانه شرایطی را ایجاد کرده تا چند شرکت تولید و فرآوری این مواد فلزی در منطقه ایجاد شود. این شرکت‌ها جزء صنایع بزرگ محسوب و اشتغال‌زایی خوبی را در منطقه ایجاد کرده‌اند. هدف پژوهش ارزیابی اثرات شرکت‌های سرب و روی انگوران در توسعه اقتصادی و اجتماعی روستاهای بخش انگوران می‌باشد، برای رسیدن به این هدف از روش توصیفی-تحلیلی استفاده و نحوه جمع‌آوری داده‌ها بصورت میدانی بوده است. جامعه آماری تحقیق کلیه سرپرستان خانوار روستایی بخش انگوران می‌باشد. ابزار تحقیق پرسشنامه‌ای (۳۰۰ پرسشنامه) و داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته‌اند. براساس نتایج بدست آمده این شرکت‌ها تأثیرات بسزایی در افزایش سطح سواد، افزایش خدمات بهداشتی و رفاه اجتماعی در بعد اجتماعی و افزایش درآمد و پس انداز، ایجاد فرصت‌های جدید شغلی و جذب سرمایه‌های شهری در بعد اقتصادی داشته است. از پیامدهای منفی این شرکت‌ها در بعد اجتماعی کاهش علاقه جوانان به کشاورزی و کاهش نیروی کار در بخش کشاورزی و در بعد اقتصادی مصرف‌گرایی خانوارها و افزایش قیمت زمین بوده است.

کلمات کلیدی: صنایع روستایی، شرکتهای سرب و روی، توسعه روستایی، بخش انگوران.

۱- دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه اصفهان، ایران
۲- دانشیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه اصفهان، ایران
* -نویسنده مسئول: Zoleikhanaderkhani90@gmail.com

مقدمه

عدم توانایی بخش کشاورزی در جذب نیروی انسانی و افزایش جمعیت جویای کار، افزایش تقاضای کار از سوی زنان و کوچک بودن واحدهای زراعی در روستاها باعث فشار بیش از حد بر زمین شده است. افزایش بیکاری در بخش کشاورزی به علت تعداد زیاد شاغلان در این بخش و بیکاری فصلی باعث کاهش درآمد روستائیان و افزایش انگیزه مهاجرت به شهرها می‌گردد (کوپاهی و دربان‌آستانه، ۱۳۸۱).

ناتوانی بخش کشاورزی در اشتغالزایی در مقیاسی که قادر به حل مشکل بیکاری در مناطق روستایی و کاهش روند مهاجرت روستائیان به شهرها باشد باعث توجه صاحبان توسعه روستایی به سایر بخشهای اقتصادی برای ایجاد فرصت های اشتغال به خصوص بخش صنعت گردید (الجلالی^۱، ۱۹۹۲، خان و غنی^۲، ۱۹۸۹)، مورد توجه قرار گرفتن صنعت در برنامه‌های توسعه روستایی و اشتغالزایی در مناطق روستایی، پیشرفت اقتصاد روستایی و کاهش روند مهاجرتی روستائیان را به دنبال داشت (ساندر و سرینیواسان^۳، ۲۰۰۹)، مطالعات مختلف توسعه‌ی اقتصادی، اهمیت فعالیت‌های غیرکشاورزی را در فرایند توسعه روستایی خاطر نشان کرده و بر نقش آن بعنوان یک عامل مهم در کاهش تفاوت درآمدی و فقر خانوارهای روستایی تاکید دارند، به همین دلیل امروزه نیز حدود یک چهارم اشتغال روستائیان در کشورهای در حال توسعه مربوط به فعالیت‌های غیرکشاورزی است. تحول ساختاری از اقتصاد مبتنی بر کشاورزی سنتی به یک اقتصاد مبتنی بر بخش‌های صنعت و خدمات توسط برخی از نظریه‌پردازان توسعه بعنوان فرایند توسعه در نظر گرفته می‌شود. صنعتی کردن روستاها جهت پیشرفت کشور و استقلال اقتصادی

جامعه از اهمیت حیاتی برخوردار است (رضوانی و همکاران، ۱۳۸۹)، کشاورزی به‌عنوان فعالیت غالب در نواحی روستایی، به تنهایی قدرت تأمین اشتغال و درآمد کافی برای جمعیت روستایی را ندارد، بنابراین توجه به دیگر فعالیت‌های اقتصادی درآمدزا در محیط روستا، از مهمترین ضروریات برنامه‌ریزی منطقه‌ای در این مقطع زمانی است. صنعتی‌سازی روستاها، افزون بر ایجاد اشتغال و درآمد در نواحی روستایی، به‌عنوان ابزار ایجاد رشد سریع اقتصادی و توسعه اجتماعی- فرهنگی است و صنعتی شدن روستایی به‌عنوان بخشی از سیاست توسعه همه جانبه روستایی قادر است با ایجاد فرصت‌های شغلی و نیز با تأمین نیازهای اساسی جمعیت روستایی، گامی در جهت توسعه روستایی تلقی شود (مطیعی‌لنگرودی و نجفی‌کانی، ۱۳۹۰) توسعه روستایی شامل طیف وسیعی از تحولات عمیق در ساختارهای اجتماعی و اقتصادی در نواحی روستایی است، بنابراین وقتی اهداف چند بعدی نظیر افزایش اشتغال و درآمد، رشد و ارتقا تولیدات کشاورزی و رفاه اجتماعی مرتبط باشد، توسل به صنعتی شدن یکی از مؤثرترین راه‌ها در این قسمت می‌باشد. صنعتی‌سازی روستاها با تحول در اقتصاد روستایی از وضعیتی که جمعیت عموماً در تولید کشاورزی فعالیت می‌کند به وضعیتی که در آن فعالیت‌های غیرکشاورزی جایگاه مهمی دارند شناخته می‌شود، به همین دلیل صنعتی شدن روستایی جایگاه مهمی در راهبردها و سیاست‌های کشورهای در حال توسعه دارد (رضوانی و همکاران، ۱۳۸۹). مطالعات مختلف در زمینه ایجاد صنعت در مناطق روستایی گویایی این مطلب است که: نواحی صنعتی موجب افزایش درآمد روستائیان و کاهش اختلاف درآمد بین شهرنشینان گردیده (ساندر و سرینیواسان، ۲۰۰۹) و میان آنها پیوند ایجاد می‌کند، همچنین صنایع روستایی به تحکیم الگوی

۱- AL-Jalaly

۲- Khan and Ghani

۳- Sundar and Srinivasan

برخوردار است و می‌تواند در چارچوب الگوی پایایی صنعتی توسعه پایدار روستایی را تسهیل نماید، مطیعی لنگرودی (۱۳۸۵) به بررسی این نکته پرداخته که مکان‌یابی پروژه‌های صنعتی در نواحی روستایی می‌تواند عملکرد مثبت در جهت رفع معضلات اقتصادی-اجتماعی و فرهنگی نواحی روستایی مشهد داشته باشد، اسمعیلی و همکاران (۱۳۹۶)، در تحقیقی در دهستان گلاب شهرستان کاشان به تأثیرگذاری بسیار بالای صنایع در توسعه روستایی و ایجاد فرصت‌های شغلی جدید، افزایش درآمد روستاییان، جلوگیری از مهاجرت روستاییان به شهر و احساس تعلق به روستا تأکید می‌کند.

در بخش انگوران به دلیل اینکه بخش زیادی از جمعیت آن در روستا زندگی می‌کنند و عموم جمعیت آن به کار کشاورزی مشغول هستند، و اینکه در منطقه هیچگونه صنایع مرتبط با کشاورزی وجود ندارد. نیاز به وجود این شرکت‌ها برای اشتغال جمعیت جوانان و جلوگیری از مهاجرت از منطقه ضروری می‌باشد. اهمیت و ارزش تحقیق در این است که روشن نماید، آیا کارخانجات صنعتی ایجاد شده در منطقه در توسعه روستایی این بخش نقش داشته است یا نه و مردم از وجود این صنایع رضایت دارند.

مواد و روش‌ها

معرفی منطقه مورد مطالعه

منطقه مورد مطالعه از نقاطی است که بیشترین تمرکز صنایع معدنی و فلزی در ایران را در خود جای داده است و معدن سرب و روی انگوران با ذخیره حدود ۲۵ میلیون تن کانسنگ سرب و روی در آن واقع شده است. بخش انگوان واقع در جنوب غرب استان زنجان و از بخش‌های شهرستان ماهنشان در استان زنجان است. این بخش در ۳۶ درجه و ۳۷ دقیقه شمالی و ۴۷ درجه و ۲۴ دقیقه شرقی واقع شده و در یک ناحیه‌ای کوهستانی و سرد قرار گرفته است. این بخش دارای دو دهستان شامل

عدم تمرکز صنایع می‌انجامد (واکر و ریان، ۲۰۰۷). با توجه به رشد بالای جمعیت و محدودیت زمین کشاورزی، صنایع روستایی می‌تواند با ایجاد فرصت‌های شغلی جدید نسبت قابل قبولی از نیروی کار را جذب نموده و آهنگ رشد نرخ بیکاری را کاهش دهد و زمینه را برای توسعه روستاها هموارتر سازد (ماران، ۲۰۰۷) و علاوه بر افزایش نرخ اشتغال، به عنوان یکی از بخش‌های غیر کشاورزی منجر به افزایش درآمدهای غیر محلی گردیده و به صورت مستقیم و غیر مستقیم در مدرنیزاسیون بخش کشاورزی نقش عمده‌ای دارد (داس، ۲۰۰۹). ریزوانول^۴ (۱۹۹۴) با بررسی اثرات استقرار صنعت در مناطق روستایی تصریح می‌کند که در این مناطق ضمن افزایش درآمد خانوارها، الگوی مصرف غذایی و کالاهای مصرفی بادوام نیز به میزان قابل توجهی دچار تغییرات اساسی شده است (ریزوانول، ۱۹۹۴). کشور هند بعد از جنگ جهانی دوم سیاست توسعه خود را مبتنی بر صنایعی بزرگ مانند فولاد و غیره قرار داد و همزمان صنایع کوچک مقیاس (مانند کبریت‌سازی، نساجی و سفالگری و غیره) توسط گاندی و همکارانش برای توسعه روستایی به کار گرفته شد که این صنایع علاوه بر افزایش درآمد، کاهش مهاجرت، افزایش فرصت‌های شغلی در نواحی روستایی، مواد اولیه را برای صنایع بزرگ فراهم می‌کند (مهراجه و ژانگ، ۲۰۰۷).

رکن‌الدین افتخاری و طاهرخانی (۱۳۸۱)، در مطالعه خود به این نتیجه رسیدند که صنعتی شدن روستا بعنوان قسمتی از راهبرد توسعه همه جانبه روستایی مهمترین هدف‌های توسعه را در مناطق روستایی تحقق بخشیده است، مرادی (۱۳۸۴) با مطالعه واحدهای صنعتی استقرار یافته در شهرستان بیرجند معتقد است محدوده مطالعه از توانمندی‌های بالقوه و بالفعل

۱- Walker and Ryan

۲- Maran

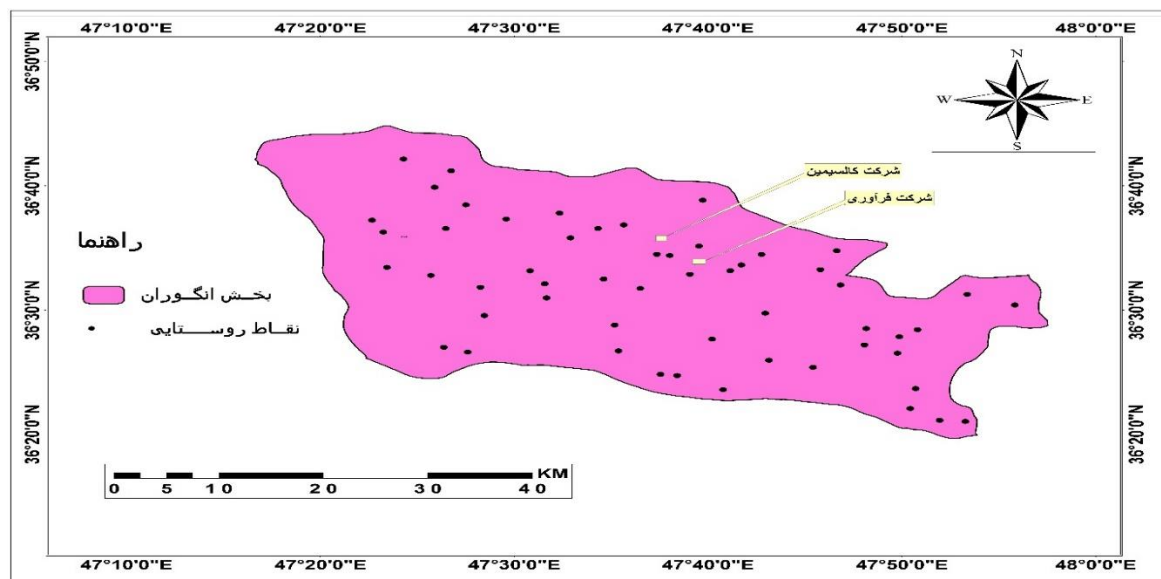
۳- Das

۴- Rizwanul

۵- Mukherjee and Zhang

است. شهر دندی تنها شهر این بخش دارای ۱۳۱۳ خانوار و ۴۷۷۸ نفر جمعیت است. که نشان‌دهنده درصد بالای جمعیت روستایی این بخش می‌باشد (مرکز آمار ایران، ۱۳۹۵).

انگوران و قلعه جوق می‌باشد، که این دو دهستان دارای هفتاد روستا و تنها یک شهر می‌باشد. بخش انگوران شامل دهستان انگوران با ۴۷ روستا ۲۴۶۳ خانوار و جمعیت ۷۸۹۰ نفر است. دهستان قلعه جوق دارای ۲۳ روستا، ۱۴۳۷ خانوار، ۴۴۹۶ نفر

شکل ۱. موقعیت روستاهای بخش انگوران و شرکت‌های مورد بررسی

صفت مورد نظر $q = (1-p)$ نسبت عدم برخورداری از صفت مورد نظر می‌باشد.

ابزار اصلی تحقیق در این پژوهش پرسشنامه می‌باشد که روایی گویه‌ها توسط اعضای هیأت علمی دانشگاه مورد تأیید قرار گرفته است و برای سنجش پایایی پرسشنامه یک آزمون مقدماتی بر روی ۳۰ سرپرست خانواده صورت گرفت که ضریب آلفای کرونباخ آن ۰/۷۰۸ به دست آمد که نشان از پایداری مناسب پرسشنامه بود. ضرایب آلفای کرونباخ ارزیابی شده برای بخش‌های مختلف پرسشنامه به طور کلی ۰/۸۰۴ به دست آمد که نشان‌دهنده قابلیت بالایی اعتماد و اطمینان ابزار مورد تحقیق می‌باشد.

جهت گردآوری اطلاعات مورد نیاز از سرپرست خانواران، پرسشنامه‌ای شامل سه بخش که بخش اول آن مربوط به

تحقیق حاضر از لحاظ هدف کاربردی و از نظر روش توصیفی-تحلیلی و نحوه جمع‌آوری داده‌ها میدانی می‌باشد. جامعه آماری این تحقیق شامل سرپرست خانواران روستایی بخش انگوران می‌باشند روش نمونه‌گیری در این تحقیق به صورت تصادفی و حجم جامعه نمونه از طریق فرمول کوکران ($n=300$ خانوار) محاسبه شده است.

$$n = \frac{z^2 pq}{d^2 \left(1 + \frac{1}{N} \left(\frac{z^2 pq}{d^2} - 1 \right) \right)} \quad (1)$$

فرمول شماره ۱، برای محاسبه حجم نمونه حجم جامعه (N) و میزان خطای قابل قبول (d) بین ۰/۱ تا ۰/۰۱ می‌باشد، Z مقدار متغیر نرمال با سطح اطمینان $1-\alpha$ است. در آزمون دو دامنه مقدار Z برای سطح اطمینان ۹۵ درصد برابر ۱٫۹۶ و برای سطح اطمینان ۹۹ درصد برابر ۲٫۵۸ است، P نسبت برخورداری از

روی تولید می‌کند. کارخانه تقریباً ۴۰۰ نفر نیروی کار مستقیم و در حدود ۲۰۰۰ نفر اشتغال‌زائی غیر مستقیم دارد.

۳- شرکت صنعتی سرب و روی فرآوری: این شرکت در حدود ۳ کیلومتری شهر دندی واقع شده است. سال ۷۱ تأسیس و سال ۷۳ افتتاح شده است، و ۴۹ هزار تن تولید و فرآوری سرب و روی انجام می‌دهد. این شرکت ۱۸۳ نفر اشتغال‌زائی مستقیم و ۱۵۰۰ نفر اشتغال‌زائی غیرمستقیم داشته است.

بخش اول: نقش شرکت‌های سرب و روی انگوران در توسعه اجتماعی روستاهای منطقه انگوران

بر اساس جدول ۴، در این تحلیل از نمادهای زیر برای برآزش مدل ارزیابی بعد اجتماعی نقش شرکت‌های سرب و روی انگوران در توسعه روستایی بخش انگوران استفاده شده است.

تابع تولید

در این مدل بعد اجتماعی به عنوان متغیر وابسته و پانزده سوال مربوط به این بعد در پرسشنامه به عنوان متغیر مستقل (پیش‌بین) در نظر گرفته شده‌اند. با توجه به داده‌های جدول ۵ در این پژوهش بین هیچ یک از متغیرهای پیش‌بین (متغیر مستقل) و ملاک (متغیر وابسته) بعد اجتماعی همبستگی قوی مشاهده نمی‌شود. کمترین تأثیر در آزمون طبق نتایج آزمون تولرانس با مقدار ۰/۹۰۵ و عامل تورم واریانس با مقدار ۱/۱۰۵ مربوط به افزایش سطح رفاه در منطقه و بیشترین تأثیر مربوط به کاهش نیروی کار در بخش کشاورزی با مقدارهای ۰/۵۹۹، ۱/۶۷۰ می‌باشد.

تحلیل واریانس مدل

تحلیل واریانس رگرسیون به منظور بررسی قطعیت وجود رابطه خطی بین متغیرهاست. بر اساس نتایج جدول ۵ (تحلیل واریانس) ملاحظه می‌شود چون p-value به دست آمده از

اطلاعات توصیفی و بخش دوم مربوط به ویژگی‌های اجتماعی و بخش سوم مربوط به ویژگی‌های اقتصادی تدوین گردید. طبق نتایج آمار توصیفی تحقیق در بین پاسخ دهندگان ۴۸ درصد بین ۳۰-۱۵ سال و ۶۴/۴ درصد متأهل و ۴۰ درصد دارای تحصیلات دیپلم و فوق دیپلم هستند. و همچنین در آمار استنباطی از مدل رگرسیون چند متغیری^۱ استفاده و برای تعیین درستی مدل از آزمون‌های تحلیل واریانس، آزمون هم‌خطی، آزمون دوربین واتسون استفاده شده است. که نشان دهنده درستی مدل بکار رفته شده و همچنین نتایج حاکی از تأثیر مثبت این شرکت‌ها در بعد اقتصادی و اجتماعی دارند.

جدول ۱. ضریب آلفای کرونباخ

شاخص	آلفای کرونباخ
اجتماعی	۰.۶۷۲
اقتصادی	۰.۷۲۸

متغیرها و شاخص‌های تحقیق

بر اساس جدول ۲، در این پژوهش شاخص اجتماعی با ۱۵ گویه و شاخص اقتصادی دارای ۱۰ گویه می‌باشد.

نتایج و بحث

معرفی اجمالی شرکت‌ها

۱- شرکت صنعتی سرب و روی کالسیمین: این شرکت در حد فاصل تقریباً ۳ کیلومتری روستای انگوران و شهر دندی قرار دارد، در سال ۱۳۴۸ تأسیس و ۱۳۵۲ افتتاح شد. ۴۵۰ هزار تن روزانه تولید سرب و روی دارد، و ۸۵۰ نفر اشتغال‌زائی مستقیم و ۳ هزار نفر اشتغال‌زائی غیرمستقیم دارد.

۲- کارخانه هفت هزار تنی روی دندی: این کارخانه در کنار شرکت کالسیمین و مابین شهر دندی و روستای انگوران قرار دارد. این کارخانه در سال ۱۳۷۶ افتتاح و روزانه ۸۵ هزار تن ورق

برازش مدل برابر $0/000$ بوده و این مقدار کمتر از $0/05$ بوده پس نتیجه می‌گیریم که کل مدل معنادار است.

نتایج برازش تابع

۱: بر اساس نتایج جدول ۷، ضرایب مدل برای کلیه ضرایب مدل (متغیرهای مستقل) مقدار سطح آزمون از $0/05$ کمتر می‌بودن رگرسیون برازش شده است.

جدول ۲. متغیرهای مورد بررسی در تحقیق

ابعاد	متغیرها
اجتماعی	افزایش سطح سواد، کاهش مهاجرت، مهاجرپذیر شدن روستا، افزایش مشارکت مردم روستایی، افزایش خدمات بهداشتی، توجه مسئولین به روستا، علاقمندی به روستانشینی، بهبود حمل و نقل در روستا، بهبود وسایل منزل.
	کاهش نیروی کار در بخش کشاورزی، تأمین نیروی کار این شرکت‌ها از شهرها، اختلاط فرهنگی و کاهش مشارکت اجتماعی، عدم توازن در توسعه روستاها، کاهش علاقه جوانان به کشاورزی
اقتصادی	افزایش درآمد، اطمینان روستاییان از کسب درآمد، جذب سرمایه‌های شهری به مناطق روستایی، افزایش قدرت خرید مردم، افزایش فرصت‌های اشتغال، افزایش پس انداز مردم
	مصرف‌گرایی، خروج سرمایه از روستا، افزایش هزینه‌های زندگی، افزایش قیمت زمین و مسکن

جدول ۳. معرفی شرکت‌های مورد بررسی

اسم تولیدی	سال افتتاح	نیروی کار مستقیم	اشتغال‌زائی غیر مستقیم	میزان تولید
شرکت کالسیمین	۱۳۵۲	۸۵۰	۳۰۰۰	۴۵۰ هزار تن سرب و روی
کارخانه روی دندی	۱۳۷۶	۴۰۰	۲۰۰۰	۸۵ هزار تن روی
شرکت فرآوری دندی	۱۳۷۳	۱۸۳	۱۵۰۰	۴۹ هزار تن سرب و روی

جدول ۴. متغیرهای مورد بررسی در بعد اجتماعی نقش شرکت‌ها در توسعه روستایی

متغیر	نماد	سؤال مربوطه در پرسشنامه	اثر بعد
۱LnX	۱Y	افزایش سطح سواد و تخصص روستائیان	مثبت
۲LnX	۲Y	کاهش مهاجرت روستائیان	مثبت
LnX3	۳Y	زمینه سازی برای مهاجر پذیر شدن روستا	مثبت
۴LnX	۴Y	افزایش مشارکت مردم روستا	مثبت
۵LnX	۵Y	افزایش خدمات بهداشتی در روستا	مثبت
۶LnX	۶Y	افزایش توجه مسئولین به روستا	مثبت
۷LnX	۷Y	افزایش علاقمندی به روستا نشینی	مثبت
۸LnX	۸Y	افزایش رفاه اجتماعی	مثبت
LnX9	۹Y	افزایش حمل و نقل در روستا	مثبت
۱۰LnX	۱۰Y	بهبود وسایل منزل (مانند یخچال، تلویزیون، ماشین لباسشویی و...)	مثبت
۱۱LnX	۱۱Y	کاهش نیروی کار در بخش کشاورزی	منفی
۱۲LnX	۱۲Y	تأمین نیروی کار این شرکت‌ها از شهرها	منفی
۱۳LnX	۱۳Y	اختلاط فرهنگی و کاهش مشارکت اجتماعی	منفی
۱۴LnX	۱۴Y	توسعه بیشتر به برخی از روستاها نسبت به سایر روستاها	منفی
۱۵LnX	۱۵Y	کاهش علاقه جوانان به انجام کار کشاورزی	منفی

جدول ۵. شاخص‌های بیان‌کننده‌ی هم‌خطی نقش شرکت‌ها در توسعه اجتماعی

متغیر	VIF	مقدارهای اغماض (Tolerance)
افزایش سطح سواد و تخصص روستائیان	۱/۴۲۱	۰/۷۰۴
کاهش مهاجرت روستائیان	۱/۴۱۴	۰/۷۰۷
زمینه‌سازی برای مهاجرپذیر شدن روستا	۱/۲۶۰	۰/۷۹۴
افزایش مشارکت مردم روستا	۱/۴۷۶	۰/۶۷۷
افزایش خدمات بهداشتی در روستا	۱/۶۵۷	۰/۶۰۴
افزایش توجه مسئولین به روستا	۱/۶۲۴	۰/۶۱۶
افزایش علاقمندی به روستا نشینی	۱/۵۱۳	۰/۶۶۱
افزایش رفاه اجتماعی	۱/۶۷۰	۰/۵۹۹
افزایش حمل‌ونقل در روستا	۱/۳۶۲	۰/۷۳۴
بهبود وسایل منزل (مانند یخچال، تلویزیون، ماشین لباسشویی و...)	۱/۵۲۸	۰/۶۵۴
کاهش نیروی کار در بخش کشاورزی	۱/۰۸۹	۰/۹۱۸
تأمین نیروی کار این شرکتها از شهرها	۱/۱۰۵	۰/۹۰۵
اختلاط فرهنگی و کاهش مشارکت اجتماعی	۱/۳۲۸	۰/۷۵۳
توسعه بیشتر برخی از روستاها نسبت به سایر روستاها	۱/۳۱۵	۰/۷۶۱
کاهش علاقه جوانان به انجام کار کشاورزی	۱/۱۲۳	۰/۸۹۱

جدول (۶): تحلیل واریانس مدل.

جمع مربعات	درجه آزادی (df)	میانگین مربعات	آماره F	سطح معناداری (P-value)
۵/۹۳۸	۱۵	۰/۳۹۶	۳۶۸/۹۴۲	۰/۰۰۰
۰/۳۰۵	۲۸۴	۰/۰۰۱		
۶/۲۴۳	۲۹۹			

در نتیجه می‌توان براساس نتایج حاصل از آن تجزیه و تحلیل‌های مورد نیاز را انجام داد. مقدار بزرگ‌تری مطلق و مقدار کوچک Sig (سطح آزمون) نشان می‌دهد که متغیر پیش‌بین تأثیر زیادی بر متغیر ملاک دارد.

۲: ضرایب بتای استاندارد شده برای ارزیابی سهم هر یک از متغیرها در مدل اندازه‌ای را بر حسب انحراف استاندارد ارائه می‌دهد. بتا تغییر پیش‌بینی شده در انحراف استاندارد متغیر وابسته است برای تغییر یک انحراف استاندارد در متغیر پیش‌بین (در حالی که سایر متغیرهای پیش‌بین را کنترل می‌کند). بنابراین می‌توانیم پیش‌بینی کنیم که کدام متغیر بیشترین تأثیر را بر روی بعد اجتماعی دارد و می‌تواند آن را بهتر پیش‌بینی کند که در این پژوهش به ترتیب از اثرات مثبت افزایش خدمات بهداشتی

در روستا، افزایش علاقمندی به روستا نشینی، افزایش سطح سواد و افزایش سواد و تخصص روستائیان و افزایش حمل و نقل در روستا و از اثرات منفی کاهش علاقه جوانان به انجام کار کشاورزی بهترین پیش‌بینی‌کننده‌ی بعد اجتماعی نقش شرکت‌های سرب و روی انگوران در توسعه روستایی بخش انگوران می‌باشد.

۳: بر اساس نتایج جدول ۷، ضرایب مدل، ضریب تعیین به دست آمده در مدل بالا برابر ۰/۹۵۱ می‌باشد. به عبارت دیگر ۹۵/۱٪ از تغییرات میزان تولید توسط متغیرهای مستقل بیان می‌شوند.

۴: مقدار به دست آمده برای آماره دوربین واتسون برابر ۱/۹۳۳ می‌باشد. از آنجایی که مقدار این آماره در بازه ۱/۵ تا

۲/۵ قرار دارد بنابراین خطاهای مدل همبسته نیستند.

براساس معادله رگرسیونی بعد اجتماعی، ضریب تغییرات

برای همه متغیرها یکسان و نزدیک به هم می‌باشد، بنابراین اگر

برنامه‌ریزی یا طرحی ریخته شود، باید به همه متغیرهای مورد

نظر در بعد اجتماعی یکسان و بصورت هم‌زمان توجه شود.

معادله رگرسیون بعد اجتماعی

مدل برآورد شده بعد اجتماعی به صورت زیر می‌باشد که به

حالت پرننگ دیده می‌شود.

جدول ۷. ضرایب مدل رگرسیونی نقش شرکت‌های سرب و روی در توسعه اجتماعی

نتیجه	Beta وزن های بتا	Sig سطح آزمون	t-Statistic آماره تی	Std. Error خطای استاندارد	Coefficient ضرایب مدل	Variable متغیرها
در مدل تأثیر دارد/۰۰۰	۲۰۳/۰۵۶	۰/۰۱۴	۲/۹۳۸	C
در مدل تأثیر دارد	۰/۱۹۷	./۰۰۰	۱۲/۵۹۳	۰/۰۰۶	۰/۰۷۲	۱Y
در مدل تأثیر دارد	۰/۱۲۹	./۰۰۰	۸/۲۸۳	۰/۰۰۶	۰/۰۴۸	۲Y
در مدل تأثیر دارد	۰/۱۵۲	./۰۰۰	۱۰/۳۵۸	۰/۰۰۵	۰/۰۵۲	۳Y
در مدل تأثیر دارد	۰/۱۲۳	./۰۰۰	۷/۷۱۸	۰/۰۰۶	۰/۰۴۴	۴Y
در مدل تأثیر دارد	۰/۲۲۱	./۰۰۰	۱۳/۱۱۱	۰/۰۰۵	۰/۰۶۳	۵Y
در مدل تأثیر دارد	۰/۰۸۱	./۰۰۰	۴/۸۴۰	۰/۰۰۵	۰/۰۲۳	۶Y
در مدل تأثیر دارد	۰/۲۱۳	./۰۰۰	۱۳/۲۲۶	۰/۰۰۶	۰/۰۷۵	۷Y
در مدل تأثیر دارد	۰/۱۲۹	./۰۰۰	۷/۶۲۰	۰/۰۰۶	۰/۰۴۸	۸Y
در مدل تأثیر دارد	۰/۱۹۱	./۰۰۰	۱۲/۴۵۹	۰/۰۰۷	۰/۰۸۴	۹Y
در مدل تأثیر دارد	۰/۱۶۷	./۰۰۰	۱۰/۳۰۹	۰/۰۰۷	۰/۰۶۸	۱۰Y
در مدل تأثیر دارد	۰/۱۴۲	./۰۰۰	۱۰/۳۹۱	۰/۰۰۴	۰/۰۴۳	۱۱Y
در مدل تأثیر دارد	۰/۱۱۷	./۰۰۰	۸/۴۹۹	۰/۰۰۵	۰/۰۴۲	۱۲Y
در مدل تأثیر دارد	۰/۱۱۳	./۰۰۰	۷/۵۰۱	۰/۰۰۶	۰/۰۴۹	۱۳Y
در مدل تأثیر دارد	۰/۱۵۹	./۰۰۰	۱۰/۶۰۱	۰/۰۰۶	۰/۰۵۹	۱۴Y
در مدل تأثیر دارد	۰/۲۲۱	./۰۰۰	۱۵/۹۱۲	۰/۰۰۴	۰/۰۶۱	۱۵Y

۰/۹۵۱R Square = (ضریب تعیین)

۱/۹۳۳DW = (دوربین واتسون)

$$Y = C(1) + C(2)*Y_1 + C(3)*Y_2 + C(4)*Y_3 + C(5)*Y_4 + C(6)*Y_5 + C(7)*Y_6 + C(8)*Y_7 + C(9)*Y_8 + C(10)*Y_9 + C(11)*Y_{10} + C(12)*Y_{11} + C(13)*Y_{12} + C(14)*Y_{13} + C(15)*Y_{14} + C(16)*Y_{15} \quad (2)$$

$$Y = 2/998 + 0/072*Y_1 + 0/048*Y_2 + 0/052*Y_3 + 0/044*Y_4 + 0/063*Y_5 + 0/023*Y_6 + 0/075*Y_7 + 0/048*Y_8 + 0/084*Y_9 + 0/068*Y_{10} + 0/043*Y_{11} + 0/042*Y_{12} + 0/049*Y_{13} + 0/059*Y_{14} + 0/061*Y_{15} \quad (3)$$

انگوران در توسعه روستایی بخش انگوران استفاده شده است.

بخش دوم: نقش شرکت‌های سرب و روی انگوران در توسعه اقتصادی بخش انگوران

در طول این تحلیل براساس جدول ۸، از نمادهای زیر برای

برازش مدل ارزیابی بعد اقتصادی نقش شرکت‌های سرب و روی

تابع تولید

با توجه به توضیحات و جدول ۹ در این پژوهش بین هیچ

یک از متغیرهای پیش‌بین (متغیر مستقل) و ملاک (متغیر وابسته) بیشترین تأثیر براساس آزمون تولرانس با مقدار ۰/۵۳۵ و آزمون بعد اقتصادی همبستگی قوی مشاهده نمی‌شود. کمترین تأثیر براساس آزمون تولرانس با مقدار ۰/۸۷۸ و آزمون عامل تورم واریانس با مقدار ۱/۱۳۹ مربوط به افزایش قدرت خرید مردم و زمین و مسکن می‌باشد.

جدول ۸. متغیرهای مورد نظر در بعد اقتصادی تأثیرات شرکت‌های سرب و روی.

متغیر	نماد	سؤال مربوطه در پرسشنامه	اثر بعد
۱LnX	۱Y	افزایش درآمد روستائیان	مثبت
۲LnX	۲Y	اطمینان روستائیان از کسب درآمد	مثبت
۳LnX	۳Y	جذب سرمایه‌های شهری به مناطق روستایی	مثبت
۴LnX	۴Y	افزایش قدرت خرید مردم	مثبت
۵LnX	۵Y	افزایش فرصت‌های اشتغال برای روستائیان	مثبت
۶LnX	۶Y	افزایش پس‌انداز مردم	مثبت
۷LnX	۷Y	افزایش مصرف خانوار روستایی (مصرف گزائی)	منفی
۸LnX	۸Y	انتقال مازاد درآمد روستائیان به شهرها (خروج سرمایه)	منفی
۹LnX	۹Y	افزایش هزینه‌های زندگی	منفی
۱۰LnX	۱۰Y	افزایش قیمت زمین و مسکن در روستا	منفی

جدول ۹. شاخص‌های بیان‌کننده هم‌خطی نقش شرکت‌ها در توسعه اقتصادی

متغیر	VIF	مقدارهای اغماض (Tolerance)
افزایش درآمد روستائیان	۱/۶۴۷	۰/۶۰۷
اطمینان روستائیان از کسب درآمد	۱/۸۴۱	۰/۵۴۳
جذب سرمایه‌های شهری به مناطق روستایی	۱/۲۱۴	۰/۸۲۳
افزایش قدرت خرید مردم	۱/۸۷۰	۰/۵۳۵
افزایش فرصت‌های اشتغال برای روستائیان	۱/۴۷۹	۰/۶۷۶
افزایش پس‌انداز مردم	۱/۸۴۱	۰/۵۴۳
افزایش مصرف خانوار روستایی (مصرف گزائی)	۱/۱۳۹	۰/۸۷۸
انتقال مازاد درآمد روستائیان به شهرها (خروج سرمایه)	۱/۱۴۸	۰/۸۷۱
افزایش هزینه‌های زندگی	۱/۲۳۱	۰/۸۱۲
افزایش قیمت زمین و مسکن در روستا	۱/۰۹۹	۰/۹۱۰

جدول ۱۰. تحلیل واریانس مدل.

مدل	جمع مربعات	درجه آزادی (df)	میانگین مربعات	آماره F	سطح معناداری (P-value)
رگرسیون	۷/۵۷۲	۱۰	۰/۷۵۱		
باقی مانده	۰/۳۵۹	۲۸۹	۰/۰۰۱	۶۰۸/۷۰۸	۰/۰۰۰
کل	۷/۹۳۱	۲۹۹			

تحلیل واریانس مدل (ANOVA)

نتایج برازش تابع

های مستقل) مقدار سطح آزمون از ۰/۰۵ کمتر می‌باشد بنابراین مدل تخمین زده شده از برازش نسبتاً بالایی برخوردار بوده و

۱- براساس نتایج جدول ۱۱ برای کلیه ضرایب مدل (متغیر-

نقش شرکت‌های سرب و روی انگوران در توسعه روستایی بخش انگوران می‌باشد.

۳- بر اساس نتایج جدول ۱۱، ضریب تعیین به دست آمده در مدل بالا برابر ۰/۹۵۵ درصد می‌باشد. به عبارت دیگر ۹۵/۵ از تغییرات میزان تولید توسط متغیرهای مستقل بیان می‌شوند.

۴- مقدار به دست آمده برای آماره دوربین واتسون براساس جدول ۱۱، برابر ۱/۸۷۱ می‌باشد. از آنجایی که مقدار این آماره در بازه ۱/۵ تا ۲/۵ قرار دارد بنابراین خطاهای مدل همبسته نیستند.

معادله رگرسیون بعد اقتصادی

مدل برآورد شده بعد اقتصادی به صورت زیر می‌باشد که به حالت پررنگ دیده می‌شود.

براساس معادله رگرسیونی بعد اقتصادی، تقریباً ضریب تغییرات بعد اقتصادی در تمامی متغیرها نزدیک بهم هستند و نشانگر وجود شرایط اقتصادی مشابه در تمامی زمینه‌ها می‌باشد. در نتیجه هنگام برنامه‌ریزی باید با دقت کافی و مناسب به برنامه‌ریزی پرداخت و همه متغیرها و شرایط را در ارتباط باهم در نظر گرفت.

معیارهای اساسی پذیرش رگرسیون همانند ضریب تعیین تعدیل شده، علامت انتظاری ضرایب ومعنی‌دار بودن ضرایب تکی و کلیت رگرسیون همگی دلالت بر مناسب بودن رگرسیون برازش شده است. در نتیجه می‌توان براساس نتایج حاصل از آن تجزیه و تحلیل‌های مورد نیاز را انجام داد. مقدار بزرگ تی مطلق و مقدار کوچک Sig (سطح آزمون) نشان می‌دهد که متغیر پیش-بین تأثیر زیادی بر متغیر ملاک دارد.

۲- ضرایب بتای استاندارد شده برای ارزیابی سهم هر یک از متغیرها در مدل اندازه‌ای را بر حسب انحراف استاندارد ارائه می‌دهد. بتا تغییر پیش‌بینی شده در انحراف استاندارد متغیر وابسته است برای تغییر یک انحراف استاندارد در متغیر پیش‌بین (در حالی که سایر متغیرهای پیش‌بین را کنترل می‌کند)، بنابراین می‌توانید پیش‌بینی کنید که کدام متغیر بیشترین تأثیر را بر روی بعد اقتصادی دارد و می‌تواند آن را بهتر پیش‌بینی کند که در این پژوهش به ترتیب از اثرات مثبت جذب سرمایه‌های شهری به مناطق روستایی با ضریب بتای ۰/۲۵۷ و افزایش فرصت‌های اشتغال برای روستائیان با ضریب بتای ۰/۲۴۸ همچنین افزایش پس‌انداز مردم روستایی با ضریب بتای ۰/۴۴ در مرتبه بعدی قرار دارد، و از اثرات منفی افزایش قیمت زمین و مسکن در روستا با ضریب بتای ۰/۲۱۸ بهترین پیش‌بینی کننده‌ی بعد اقتصادی

جدول ۱۱. ضرایب مدل رگرسیونی نقش شرکت‌های سرب و روی در توسعه اقتصادی

متغیرها	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Sig	Beta	نتیجه
	ضرایب مدل	خطای استاندارد	آماره تی	سطح آزمون	وزن های بتا	
C	۲/۵۴۸	۰/۰۱۲	۲۱۱/۵۱۶	۰/۰۰۰	در مدل تأثیر دارد
۱Y	۰/۰۶۳	۰/۰۰۶	۱۰/۵۳۴	۰/۰۰۰	۰/۱۶۹	در مدل تأثیر دارد
۲Y	۰/۰۹۰	۰/۰۰۷	۱۲/۰۵۸	۰/۰۰۰	۰/۲۰۵	در مدل تأثیر دارد
۳Y	۰/۰۹۰	۰/۰۰۵	۱۸/۵۹۸	۰/۰۰۰	۰/۲۵۷	در مدل تأثیر دارد
۴Y	۰/۰۸۴	۰/۰۰۷	۱۲/۰۷۰	۰/۰۰۰	۰/۲۰۷	در مدل تأثیر دارد
۵Y	۰/۱۰۳	۰/۰۰۶	۱۶/۳۰۹	۰/۰۰۰	۰/۲۴۸	در مدل تأثیر دارد
۶Y	۰/۰۹۰	۰/۰۰۶	۱۴/۳۷۶	۰/۰۰۰	۰/۲۴۴	در مدل تأثیر دارد
۷Y	۰/۰۵۷	۰/۰۰۵	۱۱/۴۰۲	۰/۰۰۰	۰/۱۵۲	در مدل تأثیر دارد
۸Y	۰/۰۸۲	۰/۰۰۵	۱۵/۹۸۲	۰/۰۰۰	۰/۲۱۴	در مدل تأثیر دارد
۹Y	۰/۰۷۲	۰/۰۰۵	۱۴/۷۰۴	۰/۰۰۰	۰/۲۰۴	در مدل تأثیر دارد

$$\frac{1/871DW = (دوربین واتسون) \quad 0/085 \quad 0/005 \quad 16/539 \quad 0/000 \quad 0/217 \quad \text{در مدل تأثیر دارد}}{0/995R \text{ Square} = (\text{ضریب تعیین})}$$

$$Y = C(1) + C(2)*Y1 + C(3)*Y2 + C(4)*Y3 + C(5)*Y4 + C(6)*Y5 + C(7)*Y6 + C(8)*Y7 + C(9)*Y8 + C(10)*Y9 + C(11)*Y10 \quad (4)$$

$$Y = 2/548 + 0/063*Y1 + 0/090*Y2 + 0/090*Y3 + 0/084*Y4 + 0/103*Y5 + 0/090*Y6 + 0/057*Y7 + 0/082*Y8 + 0/072*Y9 + 0/085*Y10 \quad (5)$$

نتایج بحث

در این تحلیل از نمادهای زیر برای برآزش مدل کلی ارزیابی نقش شرکت‌های سرب و روی انگوران در توسعه اقتصادی و اجتماعی روستایی بخش انگوران استفاده شده است.

متغیر	نماد	سؤال مربوطه در پرسشنامه	اثر بعد
LnX1	Y1	بعد اجتماعی	مثبت
LnX2	Y2	بعد اقتصادی	مثبت

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

در این پژوهش به ارزیابی تأثیر شرکت‌های سرب و روی انگوران در توسعه روستایی منطقه انگوران پرداخته شده که یافته‌ها بیانگر این مطلب است که بین صنایع روستایی و شاخص‌های توسعه روستایی رابطه‌ی معناداری وجود دارد، ایجاد شرکت‌های سرب و روی به لحاظ نیاز منطقه به توسعه روستایی و اشتغال بسیار مفید و مناسب بوده است و بصورت کلی باعث برطرف شدن بخشی از نیازهای منطقه در شاخص‌ها و معیارهای اساسی زندگی شده است. این شرکت‌ها نیز مانند هر فعالیت و برنامه دیگری دارای پیامدهای مثبت و منفی در خود می‌باشد که باید به آنها توجه کرد. شرکت‌های سرب و روی انگوران همچنان که از اسم آن شرکت‌ها پیداست در زمینه فرآوری سرب و روی فعالیت دارند و علت آن وجود معدن بزرگ سرب و روی در منطقه می‌باشد. این شرکت‌ها با ایجاد اشتغال و درآمد برای مردم منطقه بصورتی که در بعضی از خانواده‌ها ۴ نفر از اعضای

یک خانواده در این شرکت‌ها به فعالیت مشغول هستند، این مسئله باعث افزایش پس‌انداز در مردم منطقه و گسترش استفاده از کالاهای بادوام و زینتی و افزایش استفاده از خدمات درمانی و بهداشتی، افزایش میزان تحصیلات و تخصص، افزایش سطح مشارکت و بهبود شرایط زندگی به صورت کلی شده است، با این وجود این شرکت‌ها مساحتی بیش از ۵۵ هزار هکتار از زمین‌های مرغوب و نزدیک به روستاها را اشغال کرده‌اند و عملاً دیگر نمی‌توان از آنها برای کشاورزی استفاده کرد، همچنین این شرکت‌ها بخش زیادی از آب مصرفی برای کشاورزی را برای مصارف خود اختصاص داده‌اند که دوباره قابل استفاده برای کشاورزی نیستند، از پیامدهای دیگر آن با اینکه درآمدزایی و پس‌اندازی که در مردم منطقه ایجاد می‌کند، ولی مردم منطقه بعد از بهبود یافتن وضع اقتصادی خود تمایلی به ماندن در روستاها از خود نشان نمی‌دهند و روستاها را ترک می‌کنند. با وجود مسائل بیان شده و مسئله آلودگی شدیدی که سرب و روی بر روی سلامتی افراد و محیط زیست طبیعی منطقه دارد، ولی ایجاد امنیت شغلی و درآمد مهم‌ترین پیامد این شرکت‌ها عاملی اساسی در ایجاد رفاه و آرامش در مردم منطقه و اصلی‌ترین تأثیر این شرکت‌ها می‌باشد. مسئولین با توجه به ضرورت وجود این شرکت‌ها در منطقه باید اقدامات مناسبی را برای کاهش موارد غیرمفید و آسیب‌رسان و مدیریت صحیح این شرکت‌ها انجام دهند. با توجه به تأثیرگذاری که شرکت‌ها بر توسعه روستایی و آرامش منطقه دارد، توصیه می‌شود که حمایت

و سرمایه‌گذاری لازم و کافی در این صنایع انجام شود که میزان اشتغال‌زائی و درآمد مردم منطقه بالاتر رفته که موجب ارتقا رفاه و شرایط زندگی آنها خواهد شد و همچنین از طریق بهبود زیرساخت‌ها و زیربناها و افزایش خدمات روستایی از مهاجرت روستایی کاسته و نیز شرایطی فراهم شود که مردم روستایی

منابع

خود نیز در این شرکت‌ها سرمایه‌گذاری داشته تا از این طریق میزان مشارکت‌های مردم روستایی افزایش پیدا کرده که این مسائل باعث خواهد شد توسعه‌ی ایجاد شده در روستاها بنیانی و پایدارتر خواهد شد.

اسمعیلی، ف.، خداداد، م.، و زارع قلعه سیدی، ر. ۱۳۹۶. بررسی نقش صنایع کوچک بخش کشاورزی در توسعه اجتماعی و اقتصادی نواحی روستایی، مطالعه موردی: دهستان گلاب شهرستان کاشان. دو ماهنامه پژوهش در هنر و علوم انسانی، ۲(۴): ۹۹-۱۰۹.

پورطاهری، م.، رکن‌الدین‌افتخاری، ع.، و نقوی، م. ۱۳۹۲. نقش شهرک‌های صنعتی در توسعه اقتصادی روستاهای پیرامون مطالعه موردی: شهرک صنعتی بهشهر. فصلنامه تحقیقات جغرافیایی، ۳(۱۱۰): ۱۰۳-۱۱۶.

رضوانی، م.، رمضان‌زاده‌لسبویی، م.، و محمدپورجبری، م. ۱۳۸۹. تحلیل اثرات اجتماعی-اقتصادی نواحی صنعتی در توسعه نواحی روستایی، نمونه موردی: ناحیه صنعتی سلیمان‌آباد تنکابن. فصلنامه روستا و توسعه، ۸(۱۸): ۵-۲۶.

رکن‌الدین‌افتخاری، ع.، و طاهرخانی، م. ۱۳۸۱. استقرار صنعت در روستا و نقش آن در رفاه روستایی. مدرس، ۶(۲): ۱-۲۲.

کوپاهی، م.، دربان‌آستانه، ع. ۱۳۸۱. اندازه‌گیری و تحلیل بهره‌وری صنایع کوچک روستایی، مطالعه موردی: استان خراسان. مجله علوم کشاورزی ایران، ۳۳(۴): ۶۶۱-۶۶۹.

مرادی، م. ۱۳۸۴. جایگاه صنایع در فرایند صنعتی‌سازی و توسعه روستایی بخش مرکزی بیرجند. رساله دکترای جغرافیا گرایش برنامه‌ریزی روستایی، دانشگاه تهران.

مرادی، م.، مطیعی‌لنگرودی، ح. ۱۳۸۴. جایگاه صنایع در فرایند

صنعتی‌سازی و توسعه روستایی بخش مرکزی بیرجند. پژوهش‌های جغرافیایی، ۵۳: ۱۳۷-۱۴۹.

مطیعی‌لنگرودی، ح. ۱۳۸۵. اثرات اقتصادی-اجتماعی شهرک‌های صنعتی در نواح روستایی مطالعه موردی: شهرک صنعتی مشهد. فصلنامه تحقیقات جغرافیایی، ۲(۱۶): ۲۱-۳۸.

مطیعی‌لنگرودی، ح.، و نجفی‌کانی، ع. ۱۳۹۰. توسعه و صنعتی‌شدن روستا (نظریه‌ها، روش‌ها و راهبردهای توسعه صنعتی). موسسه انتشارات دانشگاه تهران، تهران.

مرکز آمار ایران. ۱۳۹۵. فرهنگ آبادی‌های شهرستان ماهنشان، قابل دستیابی در: www.amar.org.ir. قابل دسترسی در ۱۳۹۵/۵/۱۰.

نجفی‌کانی، ع. ا. ۱۳۸۶. بررسی و ارزیابی اثرات شهرک‌ها و نواحی صنعتی در توسعه اقتصادی و اجتماعی مناطق روستایی شهرستان بابل. پایان‌نامه دکترای جغرافیا گرایش برنامه‌ریزی روستایی، دانشگاه تربیت مدرس تهران.

AL-Jalaly, S. 1992. Agricultural Sector Employment and Need for off-farm Employment. *Pakistan Development Review*, 31(4): 817-828.

Khan, S., and Ghani, E. 1989. Employment Generation in Rural Pakistan with a special focus on Rural Industrialization. *Pakistan Development Review*, 28(4): 587-602.

Maran . K. 2007. Problemes of Rural Labor: Issue and Challenges. Cuddalore. Pallavan Book publishing Company Ltd

- Tamil Nadu, India.
- Rizwanul, I. 1994. Rural industrialization: An engine of prosperity in postreform rural china, world development, Issue and Process.
- Walker, T.S., and. Ryan, J.G. 2007. Village and Household Economies in India's Semi-Arid Tropics. Baltimore: Johns Hopkins University Press.
- Mukherjee, A. and Zhang, X. 2007. Rural industrialization in China and India: role of Policies and institutions. World Development 35(10): 1621- 1334.
- Das, k. 2009. Broad – basing Rural Industrialisation in India: Approaches and challenges, Collaborative Research Project on Systems of Innovation for Inclusive Development: Lessons from Rural China and India.
- Sundar. K., and Srinivasan., T. 2009. " Rural Industrialisation: Challenges and Proposition", Commerce Wing DDE , Annamalai University,

Evaluations of economic and social impacts of industrial establishments on peripheral rural development in Angouran lead and zinc companies

Zoleikha Naderkhan^{1*} and Skandar Seidaïy²

Submitted: 24 November 2019

Accepted: 17 February 2020

Abstract

Creating industry in rural areas that have potential can be the best strategy for empowering rural areas. Industry is capable of developing rural areas through employment, income generation and welfare. Since the Angouran section has the largest lead and zinc mines in the Middle East, it has created the necessary conditions for the establishment of several companies in the region which excavate and process these metal materials. These companies are big industries and have created a lot of employment opportunities in the region. The purpose of this study is to evaluate the impacts of lead and zinc companies on the economic and social development of rural Angouran. To achieve this goal, descriptive-analytical method was used and the method of data collection was field work. The statistical population of the study is all of the rural heads of households in the Angouran region. The research tool is a questionnaire that consists of 300 questions and the data were analyzed using the SPSS software package. According to the results, these companies have a significant impact on increasing literacy, health and social welfare in the social dimension and increasing income and savings, creating new job opportunities and attracting urban capital in the economic dimensions of life. The negative consequences of these companies have been in the social dimension, i.e. decline of young people's interest in agriculture and decline of labor force in the agricultural sector. Its negative impacts in the economic dimension is increased consumerism of households and rising land prices.

Keywords: Rural Industries, Lead and Zinc Companies, Rural Development, Angouran Section.

1-PhD student in Geography and Rural Planning, University of Isfahan, Iran

2 -Associate Professor, Department of Geography and Rural Planning, University of Isfahan, Iran

(*- Corresponding Author Email: Zoleikhanaderkhani90@gmail.com)

DOI: 10.22048/rdsj.2020.209241.1827